

ผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย
จังหวัด สระบุรี

แบบสำรวจเลขที่
วันที่สำรวจ

๑. ประเภทผลงาน หนังสือ บทความทางวิชาการ
 งานวิจัย ผลงานนวัตกรรม
 ผลงานวิชาการลักษณะอื่นๆ.....

๒. ชื่อผลงาน นวัตกรรมรูปแบบบริการทางการแพทย์แผนไทย โดยการใช้สมุนไพรพอกเข้าในผู้ป่วยที่มีอาการปวดเข่า สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี ลำพูนกลาง ๒๕๖๐

๓. ข้อมูลทั่วไป (ผู้จัดทำ)

ชื่อ – สกุล (นาย/นาง/นางสาว) นางสาวดาวจันทร์ เดชสองชั้น
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยชำนาญการ
สถานที่ปฏิบัติงาน สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา นวมินทราชินี ลำพูนกลาง
จังหวัด สระบุรี โทรศัพท์ ๐๘๕-๔๗๙๔๕๙๙

๔. ปีที่ดำเนินการ ๒๕๖๐

๕. รายละเอียดบทคัดย่อของผลงานวิชาการ

การแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine) คือ ปรัชญา องค์ความรู้ และวิธีการปฏิบัติ เพื่อการดูแล สุขภาพและการบำบัดรักษาโรค ความเจ็บป่วยของประชาชนไทยแบบดั้งเดิม สอดคล้องกับขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมแบบไทยและวิถีชีวิตแบบไทย วิธีการปฏิบัติของการแพทย์แผนไทยประกอบด้วยการใช้สมุนไพร ที่มีหลายวิธีใช้ ตัวอย่างเช่น การอบสมุนไพร การประคบสมุนไพร การใช้สมุนไพรในการเจ็บป่วยเบื้องต้น เป็นต้น และในปัจจุบันได้มีการศึกษาและค้นคว้าการใช้สมุนไพรในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นหัตถการการแพทย์แผนไทยเป็น ภูมิปัญญาไทยที่มีการใช้มาเป็นเวลายาวนานแต่นำมาปรับให้เหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบัน เช่น การเผา การ พอกยา การกักน้ำมัน เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันการดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ทั้งการนวดไทย การใช้สมุนไพรเพื่อใช้เป็นยา อาหาร ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ และหัตถการแผนไทยด้วยวิธีต่างๆ กำลัง ได้รับความนิยม และได้รับการยอมรับทั้งจากภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประชาชน

จากการศึกษาพบว่าสมุนไพรที่ใช้ในการหมักทำยาสมุนไพรพอกเข้า ต่างมีฤทธิ์ในการลดอาการปวดบวม ลดอาการอักเสบของข้อต่างๆ ยาสมุนไพรพอกเข้า สามารถบรรเทาอาการปวดบวมบริเวณเข่าได้ โดยจาก การศึกษาได้ทำการวัดระดับความเจ็บปวด VAS พบว่าผู้ป่วยร้อยละ ๘๕ มีอาการปวดเข่าทุเลาลงจากการพอก ยาสมุนไพรพอกเข้า และพบว่าผู้ป่วยมีความพึงพอใจในระดับดี-ดีมาก ร้อยละ ๙๕ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาครั้งนี้เป็นการนำสมุนไพร ได้แก่ ใบสะเดา เหง้าไพล เถาบอระเพ็ด ลูกใต้ใบ ผักกระสัง ผักเสี้ยนผี นำไปล้างน้ำให้สะอาด ผึ่งลมให้แห้ง ตากให้แห้ง นำไปตำให้ละเอียด ร่อนเอาผงยา ได้สมุนไพรที่ลด อาการบวม แดง ร้อน ในผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อม(ลมจับโป่งแห้งเข่า) นำผงยาสมุนไพรใส่ถ้าถ้วย ผสมน้ำต้มสุกที่เย็น แล้วให้พอเหนียว นำไปพอกให้ผู้ป่วยที่มารับบริการ ๓๐ นาที ให้กับผู้ป่วยที่มีอาการปวดบวมบริเวณเข่าที่มารับ บริการที่สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯลำพูนกลาง จากการทดสอบใช้ในผู้ป่วยจำนวน ๒๐ ราย โดยประเมิน อาการจากแบบคัดกรองโรคเข่าเสื่อมและวัดระดับความเจ็บปวด VAS พบว่า ผู้ป่วยจำนวน ๑๗ ราย มีอาการ ปวดบวมลดลงอย่างเห็นได้ชัด และอีก ๓ รายมีอาการปวดลดลงเล็กน้อยแทบจะไม่ได้เห็นความแตกต่างของ ก่อนและหลังรับการรักษาโดยวิธีพอกเข้าด้วยผงสมุนไพร ทั้งนี้จากการศึกษาได้ประเมินผลผู้ป่วยจากการใช้ผง พอกเข้าสมุนไพรโดยการรักษาเพียงครั้งเดียว

๖. แนวทางการนำไปใช้ในอนาคต

๑. จากการศึกษานี้ได้ใช้รักษาผู้ป่วยและประเมินอาการก่อนและหลังการรักษาในการพอกเข้าด้วยยาสมุนไพรพอกเข้าเพียงครั้งเดียว เพื่อจะได้ผลดียิ่งขึ้นควรมีการติดตามและรักษาผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง

๒. จากการทดลองการใช้ยาสมุนไพรพอกเข้านี้ใช้ผู้ป่วยที่มีอาการปวดบวมบริเวณเข้า ควรมีการทดลองนำไปใช้ในบริเวณอื่นๆ เช่น ข้อมือ, ข้อเท้า หรือบริเวณอื่นๆที่มีอาการปวดบวม และน่าจะมีการนำน้ำสมุนไพรที่ได้ไปทดสอบทางห้องปฏิบัติการเพื่อหาปริมาณสารสำคัญที่ออกฤทธิ์ต่อไป

๗. รูปแบบ (เอกสาร/สื่อต่างๆ) มีภาพประกอบ

ลงชื่อ ดร.ชนิ พรมจันทร์ ผู้บันทึก
(นางสาวดร.ชนิ พรมจันทร์)
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทย

